Gemeente Bergen op Zoom

RVB23-0092

RVB23-0092

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Zienswijze Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 Regio West-Brabant (RWB)
Nummer voorstel	:	RVB23-0092
Datum voorstel	:	16 januari 2024
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. D.P.E. Hopmans
Contactpersoon	:	D.M.J. Lemmens
Afdeling	:	Economie, Recreatie en Vrijetijdsbesteding
Contactpersoon Email	:	D.M.J.Lemmens@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	:	0164-277590
Programmanummer en -naam	:	3. Economie en werkgelegenheid, vrijetijdseconomie en onderwijs

Voorstel:

De volgende zienswijze in te dienen op de Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 van de Regio West-Brabant (RWB):

- De RWB mede te delen dat de Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 (en de daarin aangebrachte focus op de 'nieuwe economie' zoals genoemd in de Economische Agenda van de Economic Board West-Brabant) omarmd wordt. Hierbij wel te verzoeken alvorens er een definitieve takenoverdracht plaatsvindt van de Regio West-Brabant naar de Stedelijke Regio West-Brabant West (SRWBW), dit samen met de betrokken gemeenten verder uit te werken. Bij deze uitwerking dient duidelijkheid te ontstaan in termen van passende capaciteit, financiën en bijbehorende governancestructuur van zowel de RWB als de SRWBW.

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☑	☐
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

Naar aanleiding van de ontvangen Aanbiedingsbrief Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 Regio West-Brabant (RWB) en het verzoek bij de raad eventuele zienswijzen op te halen over de vernieuwde agenda en actieprogramma, wordt bij het Strategisch Beraad van de RWB een zienswijze ingediend.

Samenvatting:

De Regio West-Brabant (RWB), het samenwerkingsverband van 16 gemeenten in West-Brabant op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), heeft onlangs haar Strategische Agenda en bijbehorend Actieprogramma 2024-2028 (bijlage 1) in concept vrijgegeven voor toezending aan de deelnemende gemeenten. De hoofdlijnen daarvan worden onderschreven. De raad dient zienswijzen in op de Strategische Agenda en Actieprogramma waar het betreft een takenoverdracht van de RWB naar de Stedelijke Regio West-Brabant West (SRWBW) en vraagt daaromtrent duidelijkheid te verschaffen, alvorens sprake kan zijn van een takenoverdracht.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
2023-192	Aanbiedingsbrief RWB Strategische Agenda en Actieprogramma	Bijgevoegd
Bijlage 01	Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 -concept-	Bijgevoegd
Bijlage 02	Achtergrond van keuzes en toelichting op aandachtspunten die in het voorbereidingstraject naar voren zijn gekomen	Bijgevoegd
Bijlage 03	Notitie Focus opdracht Actieprogramma RWB en sturingslogica	Bijgevoegd
Bijlage 04	Analyse governance regionale samenwerking	Bijgevoegd
Bijlage 05	Notitie sorteermachine Uitsplitsing oude en nieuwe activiteiten	Bijgevoegd
Bijlage 06	Overzicht Activiteiten en overdracht	Bijgevoegd
Bijlage 07	Proces en planning 2023-2024	Bijgevoegd
Bijlage 08	Concept zienswijze (brief kenmerk U23-018552) ten aanzien van de Strategische Agenda en bijbehorend Actieprogramma 2024-2028 van de Regio West-Brabant (RWB)	Bijgevoegd

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	:	29-02-2024
Nummer	:	RVB23-0092
Onderwerp	:	Aanbiedingsbrief Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 Regio West-Brabant (RWB) en zienswijzenprocedure

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

De volgende zienswijze in te dienen op de Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 van de Regio West-Brabant (RWB):

- de RWB mede te delen dat de Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 (en de daarin aangebrachte focus op de 'nieuwe economie' zoals genoemd in de Economische Agenda van de Economic Board West-Brabant) omarmd wordt. Hierbij wel te verzoeken alvorens er een definitieve takenoverdracht plaatsvindt van de Regio West-Brabant naar de Stedelijke Regio West-Brabant West (SRWBW), dit samen met de betrokken gemeenten verder uit te werken. Bij deze uitwerking dient duidelijkheid te ontstaan in termen van passende capaciteit, financiën en bijbehorende governancestructuur van zowel de RWB als de SRWBW.

Inleiding

De Regio West-Brabant (RWB), het samenwerkingsverband van 16 gemeenten in West-Brabant op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), heeft onlangs haar Strategische Agenda en bijbehorend Actieprogramma 2024-2028 (bijlage 1) in concept vrijgegeven voor toezending aan de deelnemende gemeenten. In de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant is afgesproken dat de RWB iedere vier jaar een meerjarenbeleidsplan opstelt. Dit plan, in de vorm van de Strategische Agenda en Actieprogramma, richt zich op een economie die groen, duurzaam, sociaal en digitaal is en die bijdraagt aan de brede welvaart van heel West-Brabant. Daarmee vindt er een kanteling plaats van een pijlergerichte sturing naar programmatische, transitiegerichte sturing en wordt een aantal thema's (o.a. mobiliteit, bedrijventerreinen) elders in de regio belegd.
De RWB verzoekt ons college om vóór 18 maart 2024 eventuele zienswijzen over beide stukken bij uw raad op te halen. De RWB heeft een procesplanning uitgewerkt (bijlage 7), welke mikt op besluitvorming in het Algemeen Bestuur (alwaar de beslissingsbevoegdheid ligt) medio april 2024.

Na vaststelling van de zienswijze door uw raad zal het college zorgen dat deze wordt overgebracht naar de RWB. Een conceptbrief is hiervoor voor de volledigheid bijgevoegd (bijlage 8).

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

De RWB voert namens de 16 West-Brabantse gemeenten het overheidsaandeel uit van de agenda van de Economic Board West-Brabant (EBWB) tot 2030. Gemeenten vullen zo de verantwoordelijkheid in voor de triple helix samenwerking van de EBWB door te voorzien in de randvoorwaarden voor de realisatie van de nieuwe economie. De Strategische Agenda en bijbehorend Actieprogramma sluiten dan ook aan op het REWIN-programma dat gericht is op de ondernemerskant van de nieuwe economie.
De focus van de RWB ligt de komende vierjaarsperiode op de voorwaardenscheppende kant van een gunstig economisch vestigingsklimaat voor de plantaardige, circulaire en innovatieve economie. Met de focus op deze nieuwe economie vindt een kanteling plaats van een sectorale economische agenda naar een transitiegerichte, thematische agenda. Deze sluit aan bij de maatschappelijke opgaven en transities en bouwt voort op dat waar de regio van oudsher sterk in is, het DNA van de regio.
De Strategische Agenda en Actieprogramma passen op deze wijze binnen de gedachte van 'meervoudige waardecreatie'; niet alleen financieel-economische baten en lasten maar ook sociale en omgevingswaarden tellen mee. De enkele nadruk op economisch wordt verbreed met meer aandacht voor de kwalitatieve maatschappelijke kant van de economie.

Uitwerking voorstel

Inhoudelijk
Binnen de regio West-Brabant werkt de gemeente Bergen op Zoom samen met 16 gemeenten om het economisch vestigingsklimaat voor ruim 700.000 inwoners en 70.000 MKB bedrijven in West-Brabant te versterken. In de Economic Board West-Brabant (EBWB) stellen deze gemeenten als overheidspartners samen met onderwijs- en kennisinstituten en het bedrijfsleven, de economische visie voor West-Brabant vast met bijbehorende doelen. Recent heeft de EBWB zijn agenda vernieuwd voor de periode 2023-2026. De EBWB wil de transitie naar een nieuwe economie stimuleren, met een sterk vestigingsklimaat op het gebied van de plantbased en circulaire economie en innovatief ondernemen.
De Strategische Agenda van de RWB vult de overheidsbijdrage in van de economische koers die de Economic Board West-Brabant (EBWB) voor de periode 2023-2026 heeft uitgezet. De RWB vertaalt dit in een focus op de transitiegerichte programma's Circulaire Regio, Plantaardige Regio en Innovatieve Regio. Deze transitiegerichte focus, welke goed aansluit bij de economische ambitie en focus van onze gemeente, vraagt een andere sturing en governance van de RWB. Een vertegenwoordiging van de gemeentesecretarissen wordt in staat gesteld een nieuw ontwerp van de governance op te stellen met logische besluitvormingslijnen, een daarbij passende informatiehuishouding en een duidelijke beschrijving van werkwijzen, rollen en verantwoordelijkheden welke in april 2024 als eindadvies aan het Algemeen Bestuur van de RWB wordt voorgelegd.

Het focussen op de transitie naar de nieuwe economie, met de 3 genoemde programma's heeft gevolgen voor de RWB begroting. Het jaar 2024 wordt een transitiejaar waarin de focus ligt op de drie programma's en het geleidelijk aan overdragen van taken die niet tot de focus van RWB behoren. Voor de kosten van de taken die in 2024 worden waargenomen als service-arrangement wordt een begrotingswijziging voorbereid.
Het strategisch beraad is van plan om de Strategische Agenda met Actieprogramma RWB 2024-228 te hanteren als inhoudelijk kader voor de begroting 2025. Deze biedt de RWB begin april 2024 voor zienswijzen aan de gemeenten aan.

Wisselwerking RWB – stedelijke regio's

De nieuwe Strategische Agenda van de RWB kan niet los gezien worden van recente ontwikkelingen in de Stedelijke Regio West-Brabant West (SRWBW)[1]. De SRWBW bestaat uit de gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen en Woensdrecht. Moerdijk neemt een schakelpositie in tussen beide verstedelijkingsgebieden. Ook het Waterschap Brabantse Delta maakt deel uit van de SRWBW. De SRWBW is een vooralsnog informele samenwerking, bedoeld om onder andere goede verstedelijkingsafspraken met het Rijk te maken. Vanwege de ontwikkeling van de stedelijke regio's en de aangescherpte focus van het Actieprogramma van RWB, is er sprake van een heroriëntatie op bepaalde RWB-activiteiten. De RWB-oriëntatie op de nieuwe economie maakt dat de overdracht van een aantal taken aan de stedelijke regio's als passende schaal voor ruimtelijk-fysieke planning en uitvoering voor de hand ligt. De gedachten over vorm en de balans tussen samenwerkingsverbanden zijn nog in ontwikkeling, echter duidelijk is dat de komende jaren via een geleidelijke overdracht taken vanuit de RWB naar de stedelijke regio's zullen verschuiven (bijlagen 5 t/m 8). Daarbij is sprake van een overgangsperiode; het jaar 2024 wordt aangemerkt als een transitiejaar, waarin zowel het nieuwe actieprogramma RWB als een deel van de 'oude' activiteiten door RWB gefaciliteerd wordt. Daarover zal eerst nog de nodige duidelijkheid verschaft moeten worden, alvorens sprake kan zijn van een daadwerkelijke overdracht, in termen van governance, capaciteit en financiën.

Consequenties van het voorstel

Met het indienen van de zienswijze wordt het signaal afgegeven dat de inhoudelijke focusverlegging van de RWB niet los wordt gezien van recente ontwikkelingen in de Stedelijke Regio West-Brabant West (SRWBW). De voorgestelde in te dienen zienswijze beoogt duidelijkheid bij de RWB te vragen op een aantal punten van deze takenoverdracht (capaciteit, financiën en governancestructuur) c.q. in gezamenlijkheid tot een goede taak- en rolbepaling te komen, alvorens deze overdracht daadwerkelijk kan plaatsvinden.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is onderdeel van de economische agenda van de EBWB die is vertaald in de Strategische Agenda van de RWB inclusief bijbehorend Actieprogramma, gefocust op circulariteit, plantaardig/biobased en innovatie/opschaling.

[1] Er zijn vier Stedelijke Regio's in Noord-Brabant: Brabant Zuid-Oost, Breda-Tilburg, West-Brabant West en Den Bosch.

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		x		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		x		
3. Imago gemeente		x		
4. Algemene en externe omgeving		x		
5. Veiligheid	x			
6. Financiën		x		
7. Juridisch				x
8. Planning		x		
9. Kwaliteit uitvoering				x
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		x		

Beheersmaatregelen risico's hoog

	Risico	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
1.	Juridisch	Takenoverdracht onvoldoende (juridisch) geborgd	Borging aan de voorkant, sterke betrokkenheid gemeenten bij takenoverdracht	College B&W
2.	Kwaliteit uitvoering	Kwaliteit uitvoering na takenoverdracht onvoldoende	Borging aan de voorkant, sterke betrokkenheid gemeenten bij takenoverdracht	College B&W

Alternatieven

Een alternatief is dat u als raad ervoor kiest geen zienswijze in te dienen. U kunt er uiteraard ook voor kiezen een aangepaste of andere zienswijze in te dienen. Bij dit laatste alternatief is het aan uw raad zelf om de conceptzienswijze te amenderen.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Raadsvoorstel

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

mr. drs. ing. M. van Vliet

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 16 januari 2024, nr. RVB23-0092;

BESLUIT:

De volgende zienswijze in te dienen op de Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 van de Regio West-Brabant (RWB):

- de RWB mede te delen dat de Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 (en de daarin aangebrachte focus op de 'nieuwe economie' zoals genoemd in de Economische Agenda van de Economic Board West-Brabant) omarmd wordt. Hierbij wel te verzoeken alvorens er een definitieve takenoverdracht plaatsvindt van de Regio West-Brabant naar de Stedelijke Regio West-Brabant West (SRWBW), dit samen met de betrokken gemeenten verder uit te werken. Bij deze uitwerking dient duidelijkheid te ontstaan in termen van passende capaciteit, financiën en bijbehorende governancestructuur van zowel de RWB als de SRWBW.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 februari 2024

De griffier,	De voorzitter,
drs. E.P.M. van der Meer	drs. M. Mulder MSc.